

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 21

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Din belșugul de verdeață
cărăbușul de aramă
vine din turnătorie
verii, să-l luăm în seamă.*

*Zgomotos ca o reptilă
printre vreascuri se avântă,
să arate că-i din lumea
celor ce nu prea cuvântă. [...]*

*Cărăbuș te ia cu iureș.
Te încearcă pe la glezne.
Îl alunji, el vine iarăși.
Pe-altă parte e mai lesne.*

*Ca suveica rândunica
țese pânzele de vară.
Ah, ce cald e! Va să plouă
ecvatorial pe seară.*

*Susur mare de lăcuste
și de găze fără număr.
Cărăbușul de aramă
s-a oprit pe caldu-ți umăr.
.....*

*Și o ia către stăpânul
iulie, cuptorul – astru,
să ne ducă fericirea
spre uitare în albastru.*

Lucian Blaga, *Cărăbușul de aramă*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *alunji*, *mare*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența: *Ah, ce cald e!*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *albastru*. **4 puncte**
4. Selectează două cuvinte care conțin diftong din versurile: *Și o ia către stăpânul / iulie, cuptorul – astru, / să ne ducă fericirea / spre uitare în albastru*. **4 puncte**
5. Precizează măsura versurilor din prima strofă a textului dat. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat o metaforă și un epitet. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Descoperirea unui cărăbuș minuscul prins în chihlimbar acum 99 de milioane de ani scoate la iveală că Myanmar făcea parte din America de Sud. Noua descoperire este un strămoș al unei specii de cărăbuș care astăzi se găsește în America de Sud și în sudul Arizonei, scrie site-ul Live Science. Descoperirea ajută la clarificarea întrebărilor când și cum uscatul a dat naștere celor șapte continente pe care le cunoaștem astăzi.

„Deși Propiestus a dispărut în urmă cu mult timp, descoperirea noastră arată unele conexiuni uimitoare în Emisfera Sudică și Myanmar”, a precizat Shuhei Yamamoto, autorul principal al studiului și cercetător la Chicago Field Museum. Piatra de dimensiunea unei monede a fost șlefuită pentru a face mica insectă vizibilă. Cărăbușul are o lungime de doar 3 milimetri. Este de culoare neagră și are antene segmentate aproape de lungimea corpului. Probabil că antenele erau extrem de sensibile pentru a ajuta insecta la orientare în spațiu. [...]

Alături de alte urme fosile găsite în chihlimbar, descoperirea noului cărăbuș sugerează că Myanmar făcea cândva parte din Gondwana, un megacontinent care s-a format prin desprinderea de supercontinentul Pangeea. În timpul Cretacicului, Gondwana se fragmentează în părți care aveau să devină continentele actuale.

Alexandru Voiculescu, *Un mic gândac prins în chihlimbar acum 99 de milioane de ani completează un capitol în istoria evoluției Pământului*, www.descoperă.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - lungimea cărăbușului găsit în chihlimbar;
  - perioada geologică în care megacontinentul s-a desprins în continente. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Noua descoperire este un strămoș al unei specii de cărăbuș care astăzi se găsește.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: *Probabil că antenele erau extrem de sensibile pentru a ajuta insecta la orientare în spațiu.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul *a avea*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare cu o insectă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 22

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— Stăpâne, fă un foc mare, ca să se adune jar mult, să mă satur odată, apoi să vezi ce cal ți-ai ales.

Și făcu feciorul un foc mare, mare din vreo treizeci de stejari de cei mari și, după ce trecu focul tot, apoi vântură spuza cu pălăria de pe jar și-aduse calul aici să mănânce; și mănâcă, și mănâcă, până mănâcă tot jarul. Apoi se scutură o dată [...] și rămase ca uns cu unt de frumos.

— Acum sui, domnul meu, pe mine, și-mi spune cum să te duc? Ca vântul ori ca gândul?

— Să mă duci ca gândul. Și-atunci într-o clipită au fost la curțile zmeului. [...]

Armăsarul zmeului din grajd atunci râncheză o dată, încât toate ferestrele curților se sparseră și ieși zmeul afară mânios să vază ce-i.

— Dar ce câni ai iar, foame ți-e? Sete ți-e? Știu că Crâncu, vânătorul codrilor, n-a mai înviat să vină după nevastă.

— Ba chiar a înviat și-a dus-o mai înainte.

— Ce gândești: pot mânca trei pâni, pot bea trei cupe cu vin și dormi ca trei ceasuri, apoi să plec după el? [...]

— Acum Crâncu e călare pe frate-meu cel mai mic care are de trei ori mai mare putere ca mine.

— Să mergem dar!

Și se luară, ca vântul, tot pe sub nori și-n urma Crâncului, dar nu era modru* de a-l ajunge. Când zări oleacă calul zmeului pe-al Crâncului, zise-n limba lor:

— Frate, frate, mai înceată-ți pașii că de nu plesnesc.

Iar calul Crâncului a zis, vezi bine în limba cailor, de nici zmeul nu pricepu:

— Bucuros îmi mai domolesc pașii dacă vei arunca pe zmeu o dată-n sus în slava cerului, apoi să faci cu el zup! în fundul pământului, ca nici de nume să nu-i auzim.

Și calul zmeului așa făcu: aruncă o dată pe zmeu în slava cerului, apoi făcu cu el zup! în fundul pământului, de tot mii de bucățele se făcu. Acum așteptă calul Crâncului pe-al zmeului și merseră împreună până acasă la frații Crâncului. Aceia erau bătrâni și plini de copii, dar Crâncu, prin câte trecuse, și tot era voinic și frumos de gândeai că niciun gând nu i-a mâncat în viață. Dar Crâncu aici puțin a stat, căci i-a venit veste că socru-său trage de moarte și-l cheamă să ia el stăpânirea. S-a și dus și-a rămas împărat în locul socru-său și-a stăpânit cu dreptate și înțelepciune; acum însă nu mai trăiește, a murit odată cu dreptatea.

Iar eu mă suii p-un cui

Să nu v-o mai spui.

***, Crâncu, vânătorul codrului, basm cules de Ioan Pop-Reteganul

*modru – chip, mod, puțință

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mânios*, *zări*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența: — *Stăpâne, fă un foc mare*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *frumos*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Și făcu feciorul un foc mare, mare din vreo treizeci de stejari de cei mari și după ce trecu focul tot, apoi vântură spuza cu pălăria de pe jar și-aduse calul aici să mănânce*. **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în text. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, din ce cauză se sparg toate ferestrele de la curțile zmeului. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basma populară* a textului dat. **16 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să precizezi două trăsături ale basmului popular;
  - să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
  - să ai un conținut adecvat cerinței;
  - să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

„Școala Spaniolă de Călărie” din Viena este o școală tradițională de echitație. Ea a fost construită în 1729 la cerințele împăratului Carol al VI-lea de către arhitectul Josef Fischer. Nu este doar un centru pentru dresajul cailor, ci și o atracție turistică importantă a capitalei care oferă vizitatorilor spectacole din sesiunile de dresaj. Prezentarea este construită pe patru secțiuni diferite. Școala este situată între Michaelerplatz și Josefplatz, în centrul Vienei.

De precizat este faptul că Școala Spaniolă de Călărie are sesiuni de vară și sesiuni de iarnă. În perioada rece, demonstrațiile au loc într-o clădire construită între 1729 și 1735. Acest loc este singura instituție care practică de 440 de ani echitația și continuă să cultive echitația clasică. Obiectivele școlii sunt să studieze modul în care se mișcă un cal în mod natural și să îi cultive o anumită eleganță. De asemenea, între cal și călăreț se conturează o relație specială, întrucât cel care coordonează calul trebuie să-l cunoască foarte bine și să fie capabil să anticipeze orice mișcare, dar și să determine animalul să facă ceea ce dorește el.

Numele școlii vine de la faptul că majoritatea cailor de aici provin din Peninsula Iberică. Aceste animale erau considerate nobile și perfecte pentru arta clasică a echitației. Astăzi, la Școala Spaniolă de Călărie au rămas doar descendenții ai cailor din secolul al XVI-lea, o combinație între caii spanioli, arabi și alții. Școala este deschisă publicului de marți până duminică, între orele 9.00 și 16.00, iar vinerea sunt reprezentații între orele 9.00 și 19.00.

Școala Spaniolă de Călărie din Viena, www.infotour.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - anul în care a fost construită Școala Spaniolă de Călărie; **4 puncte**
  - în ce zi a săptămânii este închisă pentru public Școala Spaniolă de Călărie. **4 puncte**
2. Scrie sursa și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *De asemenea, între cal și călăreț se conturează o relație specială, întrucât cel care coordonează calul trebuie să-l cunoască foarte bine.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, două propoziții subordonate diferite, precizând felul acestora: *Acest loc este singura instituție care practică de 440 de ani echitația și continuă să cultive echitația clasică.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la școală. **12 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
  - să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
  - să ai un conținut adecvat cerinței;
  - să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 23

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*În arșița de vară, sub soarele de-amiază
Toți arborii-n grădină cu frunțile plecate
Privesc în neclintire, cum umbrele-alungate
Din ce în ce la poale se strâng și se scurtează.*

*De lene toropite, trec ceasuri de zăbavă...
Stau lăncedele clipe și moșăie pe cale.
Din bolta încintată* dogoarea curge pale,
Văzduhul tot e pară și fierbe până-n slavă.*

*Cireșii nici nu suflă cuprinși de piroteală
Iar merii pe de lături țin crengile pleoștite,
Pe când caișii gingași cu foile pălite
Se sprijină-n zaplazuri*, sfârșiți de zăpușeală.*

*Doar Nucul plin de umbră rămâne drept întruna,
Cupola-i grea de frunză punând-o scut luminii,
Ca un monarh ce, falnic, în mijlocul grădinii
Cu brațele-nălțate își ține sus cununa.*

V. Voiculescu, *Nucul*

*încintată – încinsă, înfierbântată

*zaplazuri – garduri

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *Văzduhul*, *falnic*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența: *Toți arborii-n grădină*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Toți arborii-n grădină cu frunțile plecate și Cireșii nici nu suflă cuprinși de piroteală*. **4 puncte**
4. Selectează un cuvânt care conține diftong și unul care conține vocale în hiat din strofa a treia. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă din poezie și măsura ultimului vers din textul dat. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat două figuri de stil, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *pastel* a textului dat. **16 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să precizezi două trăsături ale pastelului;
  - să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând fragmentul dat;
  - să ai un conținut adecvat cerinței;
  - să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Mahalaua Văcăreștilor, partea de căldare în care e acum Delta, era mărginită la sud de Mănăstirea Văcărești, devenită apoi închisoare, cobora de la vest dinspre Mărțișorul lui Arghezi și se ducea spre nordul și estul orașului prin mahalaua Căramidarilor și uzinele Lemaître, Lemetru, cum ziceau oamenii de pe acolo. Timpuri Noi, oameni buni. Lemaître era un franțuz care avea, cică, monopolul spălăturii rufelor de la spitale. Face aici, pe la 1865, o spălătorie mecanică și pe la 1870 construiește alături o turnătorie.

Oamenii aveau prin zona asta case care mai sărăcuțe, care mai de piatră și mai răsărite, aveau livezi și cultivau legume pe care le vindeau pe străduțele pietruite cu piatră cubică direct din căruță: Hai la roșii! Hai la ardei! Adâncul gropii, unde acum orăcăie brotaccii și pe unde poți vedea stârci de baltă, n-a fost niciodată uscat. Acolo băltea întotdeauna apă de la niște izvoare, iar noroaiele se ridicau grozave primăvara și toamna.

Zona e plină de povești care mai de care, ca toate mahalalele bucureștene. Aici aveau oamenii proprietăți, ca un anume domn Neculai Tudor, care primește la 1921, în numele regelui Ferdinand, un „act de răscumpărare a dreptului de embatic pe terenul de pe moșia statului Vatra Mănăstirii Văcărești”, adică devine proprietarul unui teren care fusese anterior arendat, un teren de exact 1036 de metri pătrați.

Selma Iusuf, *Delta și drumul către ea (ultima parte)*, în *Dilema veche*, nr. 768/2018

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- vecinul vestic al mahalalei Văcărești;
- anul în care Neculai Tudor devine proprietarul moșiei de la Vatra Mănăstirii Văcărești. **4 puncte**

2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**

3. Menționează felul și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Zona e plină de povești care mai de care, ca toate mahalalele bucureștene.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziția principală și o propoziție subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Adâncul gropii, unde acum orăcăie brotaccii și pe unde poți vedea stârci de baltă, n-a fost niciodată uscat.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție predicativă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o livadă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Cum eu nu sunt prea vorbăreț de felul meu, pe drum mai mult ascultam, iar domnul Voișel vorbea. Îl ascultam cu plăcere cum îmi spunea o mulțime de lucruri interesante, cu căldură, cu pornire și cu patimă. În două rânduri am încercat să atrag luarea-aminte a tovarășului meu înspre luncile arse de brumă, peste care pluteau funigei în liniștea zilei. Erau atâtea nuanțe de galben și de roș și zarea era așa de largă și transparentă înspre munți și-nspre Prut, soarele risipea atâta melancolie de aur, încât mă simțeam împovărat de ideea că toate sunt unice și că peste o clipă toate vor cădea în veșnicie. Nici noi nu vom mai fi aceiași și vom fi făcut un pas mai mult spre întuneric. Domnul Voișel însă, plin de plăcere și de siguranță și foarte mulțumit de cizmele-i noi, părea în relații deosebit de bune cu nemurirea.

— Cucoane, îmi zicea el, dumneata nu mă cunoști ce fel de vânător sunt eu. Mai întâi de toate mie îmi place să fiu foarte bine echipat. Asemenea cizme ca ale mele cred că foarte puțini vânători au; și le-am luat de ocazie, pot să spun că le-am luat cu nimica. Ele au fost tocmită de altul, îmi erau însă destinate mie. Acuma vreau să te-ntreb ce pușcă ai dumneata.

— Am, domnule Voișel, o armă de care sunt destul de mulțumit.

— Hm! îmi răspunse tovarășul meu, cercetându-mi o clipă arma; se poate să fie bună, dar e o marcă în care eu n-am încredere. Pușca asta pe care o vezi la mine a fost făcută anume pentru cuconu' Cociț Nastasache, pe când se afla în petrecere la Viena. Anume pentru el au făcut-o nemții, ș-a plătit-o el nu știu câți galbeni, cum era pe vremea ceea. Eu o am de la dânsul. Mi-a dăruit-o când m-am însurat. M-a cununa el. Pușca asta, zice, vreau să intre în mâna unui adevărat vânător. Apoi a intrat, cucoane. Nu că mă laud: dovezile-s de față. Vânători ca mine ai să găsești dumneata puțini. Numai Machedon ar putea să spuie, dac-ar vorbi, câte prepeliți și câți iepuri am pușcat eu în toamna trecută.

— Dar în toamna asta?

— În toamna asta, am avut o întâmplare pe care chiar doream să ți-o spun. Am fost de Ziua Crucii prin niște locuri anumite, pe care numai eu le cunosc, în părțile Cucutenilor. Și când ți-oi spune, cucoane, câți iepuri am pușcat eu în ziua aceea, n-ai să mă crezi.

Eu mă întorsei în trăsurică, întrebând cu ochii, și hotărât să ascult orice fel de întâmplare vânătoarească. [...]

— Era vremea liniștită, așa ca azi. Mă gândesc să-i caut și la miriște. Și-ntr-adevăr, cucoane, intru eu într-o miriște și prind a sări iepurii ca lăcustele. Lucrul cel de căpetenie este că n-am mai dat niciun foc greș. Eu dac-am greșit un foc, ăi supărat toată ziua. Dar asta mie mi se întâmplă prea rar. Am pușcat, precum îți spun, șaptesprezece.

Domnul Voișel mă privi cu ochi mari, ca să se bucure mai bine de uimirea mea. Eu însă eram destul de liniștit. Atunci rămase o clipă gânditor.

— Poate vrei să mă întreb, reluă el, ca și cum ar fi cetit ceva în ochii mei, poate vrei să mă întreb ce-am făcut eu cu șaptesprezece iepuri și cum i-am purtat.

— Mă gândeam, zic eu, că șaptesprezece e un număr destul de ciudat.

M. Sadoveanu, *Tovarășul meu Voișel e vrednic vânător, ca mulți alții* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *interesante*, *risipea*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului întrebării din secvența: — *Dar în toamna asta?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *în toamna trecută* și *orice fel de întâmplare vânătoarească*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *În toamna asta, am avut o întâmplare pe care chiar doream să ți-o spun. Am fost de Ziua Crucii prin niște locuri anumite, pe care numai eu le cunosc*. **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Voișel nu este mulțumit de arma de vânătoare a tovarășului său. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

În studiul „Iepurii și aparenta origine a domesticirii” publicat recent în jurnalul „Trends in Ecology & Evolution”, oamenii de știință de la Universitatea Oxford, Departamentul de metode de testare a arheologiei, se întreabă dacă nu cumva, în loc să ne raportăm la un singur eveniment, ar trebui să explicăm domesticirea pufoșilor mai degrabă ca pe un eveniment continuu, care a evoluat în timp.

Dr. Greger Larson, conducătorul studiului și director al Rețelei de Cercetare și Bio-Arheologie de la Oxford, explică: „Dovezile istorice îi creditează pe romani ca fiind primii care au folosit cuști pentru iepuri. Dovezile arheologice arată că iepurii erau vânați în Paleolitic în Peninsula Iberică și în sud-vestul Franței. În Evul Mediu, iepurii erau considerați o delicată și erau transportați în mod regulat în întreaga Europă, chiar dacă a fost nevoie de mai mult de 2 000 de ani pentru ca diferențele dintre iepurii sălbatici și cei domestici să fie vizibile la nivelul oaselor lor. Pe scurt, „nu există o singură dată când iepurii au fost domesticiți de om și orice poveste care se bazează pe un eveniment este puțin probabil să fie exactă”, spune Evan Irving-Pease, prim-autor și cercetător la Departamentul de Arheologie din Oxford.

Luând în considerare aceste diferențe și inexactități, echipa consideră în schimb că domesticirea iepurilor, atât pentru mâncare, cât și pentru a fi animale de companie drăguțe și blânde, reprezintă mai degrabă un efect cumulativ. Unul care a fost întărit de o serie de tendințe sociale, începând cu vânarea lor în timpul Paleoliticului, apoi continuând cu creșterea lor în cuști, transportarea de-a lungul Europei și, în cele din urmă, domesticirea ca animale de companie.

Elena Draghici, *Iepurii și aparenta origine a domesticirii*, www.natgeo.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - perioada în care iepurii erau considerați o delicată;
  - denumirea universității unde lucrează Dr. Greger Larson. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: orice poveste care se bazează pe un eveniment este puțin probabil să fie exactă. **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: Dovezile istorice îi creditează pe romani ca fiind primii care au folosit cuști pentru iepuri. **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul a continua. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la grădina zoologică. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 25

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Cine-o făcut horile
Aibă ochi ca zorile
Și fața ca florile.
Horile-s de stâmpărare
La omu cu supărare.
Horile-s cu stâmpărări
La omu cu supărări.
Că și io când mă supăr
Cu horile mă astâmpăr.
Așa zice orișicine
Că numa horile-s de mine;
Da nu le-am învățat șezând,
Că le-am învățat lucrând.
Nu le-am învățat c-am stat,
Le-am învățat c-am lucrat.*

***, în vol. *Poezii și povești populare din Țara Lăpușului*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *supărare*, *am lucrat*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența: *c-am stat*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *floare*. **4 puncte**
4. Selectează cele două cuvinte care conțin diftong din textul dat. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă din primele trei versuri și măsura ultimului vers al textului dat. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat o figură de stil, precizând felul acesteia. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *doină populară* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- să prezinți detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Dansurile folclorice reprezintă creația artistică, manifestare colectivă a unui popor, ce oglindește concepția despre lume și viață. În peisajul balcanic, țara noastră are o pondere semnificativă datorită vechimei dansului, a portului popular și a strigăturilor însoțite de muzica tipică diferitelor regiuni. Folclorul românesc face parte din marea familie a dansurilor balcanice, însă izvoarele dansului popular se găsesc în trecutul îndepărtat, la traci și geto-daci.

Numeroase ritualuri din Antichitate erau însoțite de intrarea într-o stare specifică prin intermediul dansului. Dansurile ritualice erau însoțite de cântece și aveau loc în spații deschise, în poieni, pe câmpii. Mai interesant decât atât este faptul că dansurile erau interpretate de 3, 5, 7, 9, 11 persoane sau de un alt număr impar de dansatori, ceea ce avea un sens sacral pentru cei care îl practicau.

Dansul a făcut parte mereu parcă din viața socială a omului, fiind nelipsit din ritualurile religioase. Odată cu trecerea timpului s-au produs mutații în cadrul jocurilor populare românești, în sensul că unele

și-au păstrat funcția ritualică, ca de exemplu Călușul, Chiperul, Lazărul, Cununa, Drăgaica, în timp ce altele s-au transformat în jocuri distractive.

Unul dintre cele mai vechi dansuri populare românești este Dansul Călușului care, în 2005, a fost inclus de UNESCO în patrimoniul cultural al lumii. Se credea că Dansul Călușului își are rădăcinile în ritualurile de fertilitate și că aduce fericire, noroc și sănătate. Totuși, etimologia acestui dans face referire la căluș, obiect care astupă gura, obligând astfel la tăcere și la păstrarea secretului. Călușarii colindă satele ca să alunge boala și spiritele rele prin puterile magice cu care sunt învestiți în timpul dansului.

Dansul „Călușarii” se ține în săptămâna dinainte de Rusalii, la 50 zile după Paște, în preajma echinocțiului de primăvară.

Dansurile populare, www.octava.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - denumirea unui dans cu funcție ritualică;
  - anul în care dansul Călușului a fost inclus în patrimoniul UNESCO. **4 puncte**
- Scrie sursa și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Dansurile folclorice reprezintă creația artistică, o manifestare colectivă a unui popor, ce oglindește conceptia despre lume și viață.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și o propoziție subordonată, precizând felul acestora: *Se credea că Dansul Călușului își are rădăcinile în ritualurile de fertilitate și că aduce fericire, noroc și sănătate.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare compusă *ca...să*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare din timpul unui spectacol de dans. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).